

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2015/1601**2015 m. rugsėjo 22 d.****kuriuo Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 78 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 78 straipsnio 3 dalį vienoje arba keliose valstybėse narėse dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarius nepaprastai padėčiai, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali patvirtinti laikinąsias priemones atitinkamos valstybės narės ar kelių valstybių narių labui;
- (2) pagal SESV 80 straipsnį Sąjungos politikai pasienio kontrolės, prieglobsčio ir imigracijos srityse ir jos įgyvendinimui turi būti taikomas solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo tarp valstybių narių principas, o šioje srityje priimtuose Sąjungos aktuose turi būti numatytos atitinkamos šio principo įgyvendinimo priemonės;
- (3) pastarojo meto krizė Viduržemio jūros regione paskatino Sąjungos institucijas nedelsiant pripažinti, kad minėtas regionas susiduria su išskirtiniais migracijos srautais, todėl reikia imtis konkrečių solidarumo su pirmosiomis su migrantų antplūdžiu susiduriančiomis valstybėmis narėmis priemonių. Konkrečiai, 2015 m. balandžio 20 d. bendrame užsienio ir vidaus reikalų ministrų posėdyje Komisija pristatė dešimties punktų planą, kuriame nustatyti skubūs veiksmai, kurių turi būti imtasi reaguojant į krizę, įskaitant išipareigojimą apsvarstyti skubaus perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmo sukūrimo galimybes;
- (4) 2015 m. balandžio 23 d. susitikime Europos Vadovų Taryba nusprendė, *inter alia*, stiprinti vidaus solidarumą bei atsakomybę, ir visų pirma išipareigojo teikti didesnę pagalbą nepaprastosios padėties atveju pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms ir apsvarstyti skubaus perkėlimo tarp valstybių narių organizavimo savanorišku pagrindu galimybes, taip pat nusiųsti Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) grupes į valstybes nares, kurios pirmosios susiduria su migrantų antplūdžiu, siekiant bendrai tvarkyti tarptautinės apsaugos prašymus, įskaitant registravimą ir pirštų atspaudų ėmimą;
- (5) 2015 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas pakartojo, kad Sąjunga savo atsaką į pastaruoju metu Viduržemio jūroje įvykusias pražūtingas nelaimes turi grįsti solidarumu bei sąžiningu dalijimusi atsakomybe ir šioje srityje labiau remti tas valstybes nares, į kurias atvyksta daugiausia (absoliučiais arba santykiniais skaičiais) pabėgėlių ir tarptautinės apsaugos prašytojų;
- (6) pirmosios su migrantų antplūdžiu susiduriančios valstybės narės turėtų ne tik imtis priemonių prieglobsčio srityje, bet ir dėti daugiau pastangų, kad įdiegtų priemones, skirtas susitvarkyti su mišriais migracijos srautais prie Europos Sąjungos išorės sienų. Tomis priemonėmis turėtų būti apsaugotos asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, teisės ir užkertamas kelias neteisėtai migracijai;
- (7) 2015 m. birželio 25–26 d. posėdyje Europos Vadovų Taryba nusprendė, *inter alia*, kad su trimis itin svarbiais aspektais – perkėlimu Europos Sąjungoje/perkėlimu į ES, grąžinimu/readmisija/reintegracija ir bendradarbiavimu su kilmės bei tranzito šalimis – susijęs darbas turėtų būti vykdomas lygiagrečiai. Atsižvelgdama į susidariusią nepaprastąją padėtį ir į išipareigojimą stiprinti solidarumą ir atsakomybę, Europos Vadovų Taryba susitarė visų pirma dėl 40 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, laikino ir išimties tvarka per dvejus metus vykdytino perkėlimo iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares mechanizmo, kuriame dalyvautų visos valstybės narės;

⁽¹⁾ 2015 m. rugsėjo 17 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

- (8) konkrečias valstybių narių aplinkybes lemia visų pirma migrantų srautai kituose geografiniuose regionuose, tokiuose kaip Vakarų Balkanų migracijos maršrutas;
- (9) 2014 m. kelios valstybės narės susidūrė su dideliu į jų teritorijas atvykstančių migrantų, įskaitant tarptautinės apsaugos prašytojus, bendro skaičiaus padidėjimu; kai kurios susiduria su šia problema ir 2015 m. Kelioms valstybėms narėms Komisija suteikė skubią finansinę paramą, o EASO – operatyvinę paramą, kad padėtų joms spręsti su šio skaičiaus padidėjimu susijusias problemas;
- (10) tarp didelį spaudimą patyrusių ir neseniai tragiškus įvykius Viduržemio jūroje išgyvenusių valstybių narių visų pirma Italija ir Graikija susidūrė su precedento neturinčiais migrantų, įskaitant tarptautinės apsaugos prašytojus, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, atvykstančių į jų teritorijas ir sukeliančių didelį spaudimą jų migracijos ir prieglobsčio sistemoms, srautais;
- (11) 2015 m. liepos 20 d., atsižvelgiant į konkrečią padėtį atskirose valstybėse narėse, bendru sutarimu buvo priimta Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų rezoliucija dėl 40 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, perkėlimo iš Graikijos ir Italijos. Per dvejus metus 24 000 asmenų bus perkelti iš Italijos ir 16 000 asmenų bus perkelti iš Graikijos; 2015 m. rugsėjo 14 d. Taryba priėmė Sprendimą (ES) 2015/1523 ⁽¹⁾, kuriuo numatomas laikinas ir išimtinis asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, perkėlimo iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares, mechanizmas;
- (12) per pastaruosius mėnesius migracijos spaudimas prie pietinių išorės sausumos ir jūros sienų vėl smarkiai išaugo, o dėl didėjančio į Graikiją atvykstančių ir iš jos išvykstančių migrantų skaičiaus toliau keičiasi migracijos srautų kryptis: vidurio Viduržemio jūros dalies maršrutą keičia rytų Viduržemio jūros dalies maršrutas ir toliau judama Vakarų Balkanų maršruto kryptimi. Atsižvelgiant į tokią padėtį, turėtų būti taikomos tolesnės laikinosios priemonės siekiant mažinti spaudimą prieglobsčio sistemoms iš Italijos ir Graikijos;
- (13) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) duomenimis, per pirmus aštuonis 2015 m. mėnesius dažniausiai neteisėtai Sąjungos sieną kirsdavo vidurio ir rytų Viduržemio jūros maršrutais atvykstantys asmenys. Nuo 2015 m. pradžios į Italiją neteisėtai atvyko apie 116 000 migrantų (įskaitant maždaug 10 000 neteisėtų migrantų, kuriuos užregistravo vietos valdžios institucijos, tačiau šiuos duomenis dar turi patvirtinti FRONTEX). 2015 m. gegužės–birželio mėn. FRONTEX nustatė 34 691 neteisėto sienos kirtimo atvejį, o liepos–rugsėjo mėn. – 42 356 atvejus – 20 % daugiau. 2015 m. į Graikiją taip pat atvyko labai daug neteisėtų migrantų (daugiau kaip 211 000 asmenų, įskaitant maždaug 28 000 neteisėtų migrantų, kuriuos užregistravo vietos valdžios institucijos, tačiau šiuos duomenis dar turi patvirtinti FRONTEX). 2015 m. gegužės–birželio mėn. FRONTEX nustatė 53 624 neteisėto sienos kirtimo atvejus, o liepos–rugsėjo mėn. – 137 000 atvejų – 250 % daugiau. Didelę dalį tuose dviejuose regionuose nustatytų neteisėtų migrantų skaičiaus sudarė migrantai iš tų šalių, kurių piliečių prašymų patenkinimo lygis, remiantis Eurostato duomenimis, Sąjungoje yra aukštas;
- (14) Eurostato ir EASO duomenimis Italijoje 2015 m. sausio–liepos mėn. tarptautinės apsaugos prašymus pateikė 39 183 asmenys, palyginti su 30 755 tuo pačiu laikotarpiu 2014 m. (27 % daugiau). Graikijoje prašymų skaičius augo panašiu tempu; šioje šalyje pateikti 7 475 prašymai (30 % daugiau);
- (15) įgyvendinant migracijos ir prieglobsčio politiką jau imtasi daug veiksmų Italijai ir Graikijai paremti, be kita ko, joms skirta didelė pagalba nepaprastosios padėties atveju ir EASO operatyvinė parama. Italija ir Graikija 2007–2013 m. buvo antra ir trečia pagal pagalbos dydį finansinės paramos pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą (SOLID) gavėjos, be to, jos gavo nemenką papildomą pagalbą nepaprastosios padėties atveju. Tikėtina, kad 2014–2020 m. Italija ir Graikija išliks pagrindinės Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) paramos gavėjos;
- (16) dėl tebesitęsiančio nestabilumo ir konfliktų Italijos ir Graikijos artimiausiose kaimyninėse šalyse ir migracijos srautų padarinių kitoms valstybėms narėms labai tikėtina, kad šių šalių migracijos ir prieglobsčio sistemos toliau patirs nemažą ir vis didesnę spaudimą, o didelei daliai migrantų gali reikėti tarptautinės apsaugos. Tai rodo, kad

⁽¹⁾ 2015 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1523, kuriuo Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (OL L 239, 2015 9 15, p. 146).

itin svarbu pademonstruoti solidarumą su Italija ir Graikija ir papildyti veiksmus, kurių jau imtasi, laikinosiomis priemonėmis prieglobsčio ir migracijos srityje;

- (17) 2015 m. rugsėjo 22 d. Taryba atkreipė dėmesį į valstybių narių norą ir pasirengimą dalyvauti perkeltiant į kitas valstybes nares 120 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, laikantis solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo tarp valstybių narių principų, kuriais yra grindžiama Sąjungos prieglobsčio ir migracijos politika. Todėl Taryba nusprendė priimti šį sprendimą;
- (18) reikėtų priminti, kad Sprendimu (ES) 2015/1523 Italijai ir Graikijai nustatyta pareiga užtikrinti struktūrinius sprendimus, kad būtų išspręsta išimtinio spaudimo jų prieglobsčio ir migracijos sistemoms problema, sukuriant tvirtą strateginę atsaką į krizinę padėtį sistemą ir intensyvinant vykdomą reformų procesą šiose srityse. Veiksmų planai, kuriuos Italija ir Graikija pateikė šiuo tikslu, turėtų būti atnaujinti atsižvelgiant į šį sprendimą;
- (19) atsižvelgiant į tai, kad Europos Vadovų Taryba susitarė dėl tam tikrų tarpusavyje susijusių priemonių, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai, prireikus ir suteikus atitinkamai valstybei narei galimybę išdėstyti savo požiūrį, tam tikram laikotarpiui sustabdyti šio sprendimo taikymą, jei Italija ar Graikija nesilaikytų šiuo atžvilgiu prisiimtų įsipareigojimų;
- (20) 54 000 prašytojų turėtų būti proporcingai perkelti iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares nuo 2016 m. rugsėjo 26 d. Taryba ir Komisija turėtų nuolat stebėti padėtį, susijusią su masiniu trečiųjų šalių piliečių antplūdžiu į valstybes nares. Komisija prireikus turėtų pateikti pasiūlymus šiam sprendimui iš dalies pakeisti, kad būtų atsižvelgiama į padėties vietoje pokyčius ir jų įtaką perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmui bei sprendžiamas kintančio spaudimo valstybėms narėms, visų pirma pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms, klausimas. Tai darydama ji turėtų atsižvelgti į valstybės narės – numatomos migrantų priėmėjos – nuomonę.

Jei šis sprendimas iš dalies keičiamas kitos valstybės narės labui, ta valstybė narė atitinkamo keičiančiojo Tarybos sprendimo įsigaliojimo metu turėtų pateikti Tarybai ir Komisijai veiksmų planą, kuriame būtų numatytos tinkamos priemonės prieglobsčio, pirmojo priėmimo ir grąžinimo srityse, kuriomis būtų didinami jos sistemų minėtose srityse pajėgumai, kokybė ir veiksmingumas, taip pat priemonės, kuriomis siekiama tinkamai įgyvendinti šį sprendimą, kad po šio sprendimo taikymo pabaigos ta valstybė narė būtų geriau pasirėngusi tvarkytis su galimu migrantų antplūdžiu į jos teritoriją padidėjimu;

- (21) jei kurioje nors valstybėje narėje dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarytų panaši nepaprastoji padėtis, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali patvirtinti laikinas priemones atitinkamos valstybės narės labui, vadovaudamasi SESV 78 straipsnio 3 dalimi. Tokios priemonės prireikus gali apimti šiame sprendime numatytą tos valstybės narės prievolių sustabdymą;
- (22) pagal SESV 78 straipsnio 3 dalį Italijos ir Graikijos labui numatytos priemonės turėtų būti laikino pobūdžio. 24 mėnesių laikotarpis yra pakankamas siekiant užtikrinti, kad šiame sprendime numatytos priemonės padarytų realų poveikį ir padėtų Italijai ir Graikijai spręsti su dideliais į jų teritoriją atvykstančių migrantų srutais susijusias problemas;
- (23) šiame sprendime numatytos perkėlimo Europos Sąjungoje iš Italijos ir Graikijos priemonės apima laikiną nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo taisyklės, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013 ⁽¹⁾ 13 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią antraip Italija ir Graikija būtų atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą remiantis to reglamento III skyriuje išdėstytais kriterijais, taip pat laikiną nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo procedūros etapų, įskaitant terminus, nustatytą to reglamento 21, 22 ir 29 straipsniuose.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013 6 29, p. 31).

Kitos Reglamento (ES) Nr. 604/2013 nuostatos, įskaitant Komisijos reglamente (EB) Nr. 1560/2003 ⁽¹⁾ ir Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 118/2014 ⁽²⁾ nustatytas įgyvendinimo taisykles, tebėra taikytinos, įskaitant juose išdėstytas taisykles dėl perduodančiųjų valstybių narių pareigos padengti išlaidas, kurios būtinos siekiant perduoti prašytoją valstybei narėi, į kurią perkeliama, ir dėl bendradarbiavimo perduodant tarp valstybių narių, taip pat dėl informacijos perdavimo per elektroninių ryšių tinklą „DubliNet“. Be to, šiame sprendime numatyta nuostata, leidžianti nukrypti nuo nuostatos dėl tarptautinės apsaugos prašytojo sutikimo, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 516/2014 ⁽³⁾ 7 straipsnio 2 dalyje;

- (24) perkėlimo Europos Sąjungoje priemonės neatleidžia valstybių narių nuo visapusiško Reglamento (ES) Nr. 604/2013 taikymo, įskaitant nuostatas, susijusias su šeimos susijungimu, specialia nelydimų nepilnamečių apsauga ir diskrecine išlyga humanitariniais pagrindais;
- (25) reikėjo nustatyti kriterijus, kuriais bus remiamasi sprendžiant, kuriuos prašytojus ir kiek jų reikia perkelti iš Italijos ir Graikijos, nedarant poveikio nacionaliniu lygmeniu priimamiems sprendimams dėl prieglobsčio prašymų. Numatyta aiški ir veiksminga sistema, grindžiama sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga ir kurie buvo priimti vykdant pirmosios instancijos procedūras, vidutinės normos ribine verte Sąjungos lygmeniu, kaip nustatyta Eurostato, palyginti su bendru pirmosios instancijos sprendimų dėl tarptautinės apsaugos prašymų skaičiumi Sąjungos lygmeniu, remiantis turimais naujausiais statistiniais duomenimis. Viena vertus, nustatius tokią ribinę vertę turėtų būti didžiausiu įmanomu mastu užtikrinta, kad visi prašytojai, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, galėtų visapusiškai ir greitai pradėti naudotis savo teisėmis į apsaugą valstybėje narėje, į kurią perkeliama. Kita vertus, tai turėtų didžiausiu įmanomu mastu užkirsti kelią prašytojų, dėl kurių prašymų veikiausiai bus priimtas neigiamas sprendimas, perkėlimui į kitą valstybę narę ir nepagrįstam jų buvimui Sąjungoje pratęsimui. Remiantis naujausiais turimais Eurostato ketvirčio duomenimis apie pirmosios instancijos sprendimus, priimant šį sprendimą reikėtų taikyti 75 % ribinę vertę;
- (26) laikinomis priemonėmis siekiama sumažinti didelį spaudimą Italijos ir Graikijos prieglobsčio sistemoms, visų pirma perkeliant į kitas valstybes nares didelį skaičių prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos ir kurie į Italijos ar Graikijos teritoriją bus atvykę po šio sprendimo įsigaliojimo dienos. Remiantis bendru trečiųjų šalių piliečių, 2015 m. neteisėtai atvykusių į Italiją ir Graikiją, skaičiumi ir asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, skaičiumi, nustatyta, kad iš Italijos ir Graikijos reikėtų perkelti iš viso 120 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos. Tai sudaro maždaug 43 % visų 2015 m. liepos–rugpjūčio mėn. neteisėtai į Italiją ir Graikiją atvykusių trečiųjų šalių piliečių, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos. Pagal šiam sprendime numatytą perkėlimo Europos Sąjungoje priemonę našta sąžiningai paskirstoma tiek Italijai ir Graikijai, tiek kitoms valstybėms narėms, atsižvelgiant į turimus bendrus duomenis apie neteisėtą sienos kirtimą 2015 m. Atsižvelgiant į šiuos nagrinėjamus duomenis, 13 % iš šių prašytojų turėtų būti perkelta iš Italijos, 42 % – iš Graikijos, o 45 % prašytojų turėtų būti perkelti taip, kaip numatyta šiame sprendime;
- (27) per tris mėnesius nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos valstybė narė gali išskirtinėmis aplinkybėmis ir nurodydama tinkamai pagrįstas priežastis, derančias su Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintomis pagrindinėmis vertybėmis, pranešti Tarybai ir Komisijai, kad ji negali dalyvauti iki 30 % pagal šį sprendimą jai priskirtų prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje procese. Tokios išskirtinės aplinkybės visų pirma apima padėtį, susidariusią dėl staigaus ir masinio trečiųjų šalių piliečių antplūdžio, kuris yra tokio masto, kad itin didelis spaudimas tenka net ir tinkamai parengtai prieglobsčio sistemai, kuri kitomis aplinkybėmis veikia pagal atitinkamą Sąjungos prieglobsčio *acquis*, arba staigaus ir masinio trečiųjų šalių piliečių antplūdžio riziką, kuri yra tokio masto tikėtina, jog pateisina neatidėliotinus veiksmus. Komisija, atlikusi įvertinimą, turėtų pateikti Tarybai pasiūlymus dėl įgyvendinimo sprendimo, susijusio su ne daugiau kaip 30 % prašytojų, priskirtų atitinkamai valstybei narėi, perkėlimo Europos Sąjungoje laikinu sustabdymu. Jei tikslinga, Komisija gali siūlyti pratęsti likusio skaičiaus prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje terminą, tačiau ne daugiau kaip 12 mėnesių po šio sprendimo galiojimo termino pabaigos;

⁽¹⁾ 2003 m. rugsėjo 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1560/2003, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles (OL L 222, 2003 9 5, p. 3).

⁽²⁾ 2014 m. sausio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 118/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1560/2003, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles (OL L 39, 2014 2 8, p. 1).

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2008/381/EB ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 573/2007/EB ir Nr. 575/2007/EB bei Tarybos sprendimas 2007/435/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 168).

- (28) siekiant užtikrinti vienodas 54 000 prašytojų proporcinio perkėlimo iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares įgyvendinimo sąlygas, tuo atveju, jeigu vienos ar kelių valstybių narių dalyvavimas prašytojų perkėlimo procese būtų sustabdytas, arba tuo atveju, jeigu remiantis atitinkamais pranešimais Tarybai, kita (kitos) valstybė (-ės) narė (-ės) arba asocijuotosios valstybės dalyvautų perkėlimo veikloje, Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai.

Tų įgaliojimų suteikimas Tarybai yra pateisinamas atsižvelgiant į politiniu požiūriu opų tokių priemonių pobūdį; tie įgaliojimai yra susiję su valstybių narių įgaliojimais dėl trečiųjų šalių piliečių priėmimo valstybių narių teritorijoje ir poreikio sugebėti sparčiai prisitaikyti atsižvelgiant į greitai besikeičiančią padėtį;

- (29) Reglamentu (ES) Nr. 516/2014 įsteigtas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (PMIF) remia naštos pasidalijimo operacijas, dėl kurių susitarė valstybės narės, ir yra pasirengęs naujiems šios srities politikos pokyčiams. Reglamento (ES) Nr. 516/2014 7 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms įgyvendinti veiksmus, susijusius su tarptautinės apsaugos prašytojų perdavimu pagal nacionalines programas, o to reglamento 18 straipsnyje numatyta galimybė gauti vienkartinę 6 000 EUR išmoką už kiekvieną iš kitos valstybės narės perduotą asmenį, kuriam suteikta tarptautinė apsauga;
- (30) siekiant įgyvendinti solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principą ir atsižvelgiant į tai, kad šiuo sprendimu toliau plėtojama šios srities politika, tikslinga užtikrinti, kad valstybės narės, pagal šį sprendimą iš Italijos ir Graikijos perkeltos prašytojus, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, už kiekvieną perkeltą asmenį gautų Reglamento (ES) Nr. 516/2014 18 straipsnyje numatytai vienkartiniai išmokai prilygstančią sumą, t. y. 6 000 EUR, skiriamą pagal tą pačią tvarką. Taikoma ribota, laikina nuo to reglamento 18 straipsnio nukrypti leidžianti nuostata, nes vienkartinė išmoka turėtų būti mokama už perkeltus prašytojus, o ne už asmenis, kuriems suteikta tarptautinė apsauga. Iš tiesų toks laikinas taikymo srities išplėtimas potencialių vienkartinės išmokos gavėjų atžvilgiu yra neatsiejama šiuo sprendimu nustatytos pagalbos nepaprastosios padėties atveju dalis. Be to, kalbant apie pagal šį sprendimą perkeltamų asmenų perdavimo išlaidas, tikslinga numatyti, kad Italija ir Graikija už kiekvieną iš jų atitinkamos teritorijos perkeltą asmenį gautų vienkartinę ne mažesnę kaip 500 EUR išmoką, atsižvelgiant į faktines išlaidas, būtinas perkelti prašytoją į perkėlimo Europos Sąjungoje valstybę narę. Valstybės narės turėtų turėti teisę gauti papildomą išankstinį finansavimą, išmokėtiną 2016 m. peržiūrėjus jų nacionalines programas pagal Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondą, kuriomis siekiama įgyvendinti veiksmus pagal šį sprendimą;
- (31) būtina užtikrinti, kad būtų nustatyta spartaus perkėlimo Europos Sąjungoje procedūra ir kad įgyvendinant laikinąsias priemones valstybės narės užtikrintų glaudų tarpusavio administracinį bendradarbiavimą, o EASO teiktų operatyvinę paramą;
- (32) visais perkėlimo Europos Sąjungoje procedūros etapais iki prašytojo perdavimo įgyvendinimo pabaigos turėtų būti atsižvelgta į nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos aspektus. Tais atvejais, kai valstybė narė turi pagrįstų priežasčių laikyti, kad prašytojas kelia pavojų jos nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, ji, užtikrindama visišką pagarbą prašytojo pagrindinėms teisėms, įskaitant atitinkamų taisyklių dėl duomenų apsaugos laikymąsi, turėtų apie tai informuoti kitas valstybes nares;
- (33) sprendžiant, kuriuos iš prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, reikėtų perkelti iš Italijos ir iš Graikijos, pirmenybė turėtų būti teikiama pažeidžiamiems prašytojams, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES ⁽¹⁾ 21 ir 22 straipsniuose. Šiuo atžvilgiu daugiausia dėmesio reikėtų skirti visiems specialiesiems prašytojų poreikiams, įskaitant su sveikata susijusius poreikius. Visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į vaiko interesus;
- (34) prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, integracija priimančiojoje visuomenėje yra tinkamai veikiančios bendros Europos prieglobsčio sistemos pagrindas. Todėl siekiant nuspręsti, kuri konkreiti valstybė narė turėtų būti valstybė narė, į kurią perkeliama, visų pirma reikėtų atsižvelgti į konkrečias atitinkamų prašytojų kvalifikacijas ir savybes, pavyzdžiui, į jų kalbų mokėjimą ir kitus individualius požymius, remiantis įrodytais šeimais, kultūriniais ar socialiniais ryšiais, kurie galėtų padėti jiems integruotis valstybėje narėje, į kurią perkeliama. Itin pažeidžiamų prašytojų atveju reikėtų atsižvelgti į valstybės narės, į kurią perkeliama, pajėgumus suteikti tiems prašytojams tinkamą paramą ir į būtinybę užtikrinti sąžiningą tų prašytojų paskirstymą valstybėms

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (OL L 180, 2013 6 29, p. 96).

narėms. Valstybės narės, į kurias perkeliama, deramai laikydamosi nediskriminavimo principo, gali nurodyti savo pageidavimus dėl prašytojų, grindžiamus pirmiau pateikta informacija, kuria remdamosi Italija ir Graikija, pasikonsultavusios su EASO ir, jei taikytina, su ryšių palaikymo pareigūnais, gali sudaryti galimų prašytojų, kuriuos numatyta perkelti į tą valstybę narę, sąrašus;

- (35) Reglamente (ES) Nr. 604/2013 nustatytos teisinės ir procedūrinės garantijos taikomos ir prašytojams, kuriems taikomas šis sprendimas. Be to, prašytojai turėtų būti informuojami apie šiame sprendime nustatytą perkėlimo Europos Sąjungoje procedūrą ir apie sprendimą dėl perkėlimo Europos Sąjungoje, kuris yra sprendimas dėl perdavimo, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 604/2013 26 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Sąjungos teisės aktus prašytojas neturi teisės pasirinkti už jo prašymo nagrinėjamą atsakingos valstybės narės, jam turėtų būti suteikta teisė į veiksmingą teisių gynimo priemonę, jei jis nesutinka su sprendimu dėl perkėlimo Europos Sąjungoje, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 604/2013, tik siekiant užtikrinti pagarbą jo pagrindinėms teisėms. Pagal to reglamento 27 straipsnį valstybės narės gali savo nacionalinėje teisėje nustatyti, kad apeliacija dėl sprendimo dėl perdavimo automatiškai nesustabdomas prašytojo perdavimas, bet kad atitinkamas asmuo turi galimybę prašyti sustabdyti sprendimą dėl perdavimo įgyvendinimo, kol nėra priimtas sprendimas dėl jo apeliacijos;
- (36) iki ir po perdavimo valstybėms narėms, į kurias perkeliama, turėtų būti užtikrintos prašytojų teisės ir garantijos, numatytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/32/ES ⁽¹⁾ bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/33/ES ⁽²⁾, įskaitant tai, kiek tai susiję su specialiais priėmimo ir procedūriniais poreikiais. Be to, prašytojams, kuriems taikomas šis sprendimas, toliau taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 ⁽³⁾, o trečiųjų šalių piliečių, kurie neturi teisės likti toje teritorijoje, grąžinimui taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB ⁽⁴⁾. Pirmiau nurodytoms nuostatomis taikomi tose direktyvose nustatyti apribojimai;
- (37) laikantis Sąjungos *acquis*, Italija ir Graikija turėtų užtikrinti perkėlimo Europos Sąjungoje procedūrai skirtą patikimą tapatybės nustatymo, registracijos ir pirštų atspaudų ėmimo mechanizmą, kad būtų greitai nustatomi asmenys, kuriems reikia tarptautinės apsaugos ir kurie atitinka perkėlimo Europos Sąjungoje kriterijus, ir nustatomi migrantai, kurie neatitinka tarptautinės apsaugos reikalavimų ir todėl turėtų būti grąžinti. Tai taip pat turėtų būti taikoma ir asmenims, kurie atvyko į Italijos ar Graikijos teritoriją nuo 2015 m. kovo 24 d. iki rugsėjo 25 d., kad jie atitiktų perkėlimo Europos Sąjungoje sąlygas. Tais atvejais, kai savanoriškas grįžimas yra neįmanomas, o kitos Direktyvoje 2008/115/EB numatytos priemonės yra netinkamos siekiant užkirsti kelią vėlesniam asmenų judėjimui, turėtų būti nedelsiant ir veiksmingai taikomos sulaikymo priemonės pagal tos direktyvos IV skyrių. Prašytojai, kurie išsukinėja nuo perkėlimo procedūros, turėtų būti neperkeliami;
- (38) reikėtų imtis priemonių, kad būtų išvengta vėlesnio Europos Sąjungoje perkeltųjų asmenų judėjimo iš valstybės narės, į kurią perkeliama, į kitas valstybes nares, nes tai trukdytų veiksmingai taikyti šį sprendimą. Visų pirma valstybės narės laikydamosi Sąjungos teisės turėtų imtis reikiamų prevencinių priemonių galimybių gauti socialines išmokas ir naudotis teisių gynimo priemonėmis srityje. Be to, prašytojai turėtų būti informuoti apie tolesnio neteisėto judėjimo į kitas valstybes nares pasekmes ir apie tai, kad jei valstybė narė, į kurią perkeliama, suteikia jiems tarptautinę apsaugą, jie teisę į su tarptautine apsauga susijusias teises turi tik toje valstybėje narėje;
- (39) be to, atsižvelgiant į Direktyvoje 2013/33/ES nustatytus tikslus, priėmimo sąlygų valstybėse narėse suderinimas turėtų padėti apriboti tarptautinės apsaugos prašytojų vėlesnį judėjimą dėl jų priėmimo sąlygų įvairovės daromos įtakos. Siekiant to paties tikslo, valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti įpareigojimus prisistatyti ir tarptautinės apsaugos prašytojams sudaryti materialines priėmimo sąlygas, kurios apimtų apgyvendinimą, aprūpinimą maistu ir drabužiais tik natūra, taip pat prireikus užtikrinti, kad prašytojai būtų tiesiogiai perduoti

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013 6 29, p. 60).

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija) (OL L 180, 2013 6 29, p. 96).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 dėl *Eurodac* sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečių arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su *Eurodac* sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (OL L 180, 2013 6 29, p. 1).

⁽⁴⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

valstybei narei, į kurią perkeliama. Panašiai tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo laikotarpiu, kaip numatyta prieglobsčio prašymo srities ir Šengeno *acquis*, išskyrus rimtas humanitarines priežastis, valstybės narės neturėtų suteikti prašytojams nacionalinių kelionės dokumentų ir neteikti jiems jokių kitų paskatų, pavyzdžiui, finansinių paskatų, kuriomis galėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos jų neteisėtam judėjimui į kitas valstybes nares. Neteisėto judėjimo į kitas valstybes nares atveju turėtų būti reikalaujama, kad tarptautinės apsaugos prašytojai arba asmenys, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, grįžtų į valstybę narę, į kurią perkeliama, o ta valstybė narė turėtų tuos asmenis nedelsdama priimti;

- (40) siekiant išvengti asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, vėlesnio judėjimo valstybės narės taip pat turėtų informuoti tuos asmenis apie sąlygas, kurių laikydamiesi jie gali teisėtai atvykti į kitą valstybę narę ir joje būti, ir turėtų galėti nustatyti įpareigojimus prisistatyti. Vadovaudamasi Direktyva 2008/115/EB, valstybės narės turėtų reikalauti, kad asmuo, kuriam suteikta tarptautinė apsauga ir kuris neteisėtai būna jų teritorijoje, nedelsiant vyktų atgal į valstybę narę, į kurią perkeliama. Tuo atveju, jei asmuo atsisako grįžti savanoriškai, turėtų būti užtikrintas priverstinis grąžinimas į valstybę narę, į kurią perkeliama;
- (41) be to, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, priverstinio grąžinimo į valstybę narę, į kurią perkeliama, atveju valstybė narė, kuri užtikrino priverstinio grąžinimo vykdymą, gali nuspręsti nustatyti nacionalinį atvykimo draudimą, pagal kurį asmeniui, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, tam tikrą laiką bus uždrausta vėl atvykti į tos konkrečios valstybės narės teritoriją;
- (42) kadangi šio sprendimo tikslas yra spręsti nepaprastosios padėties problemą ir remti Italijos ir Graikijos pastangas sustiprinti jų prieglobsčio sistemas, juo turėtų būti leista šioms valstybėms, padedant Komisijai, sudaryti dvišalius susitarimus su Islandija, Lichtenšteinu, Norvegija ir Šveicarija dėl asmenų, patenkančių į šio sprendimo taikymo sritį, perkėlimo. Tokiuose susitarimuose taip pat turėtų atsispindėti svarbiausi šio sprendimo aspektai, visų pirma susiję su perkėlimo Europos Sąjungoje procedūra ir prašytojų teisėmis ir pareigomis, taip pat susiję su Reglamentu (ES) Nr. 604/2013;
- (43) speciali parama Italijai ir Graikijai pagal perkėlimo Europos Sąjungoje programą turėtų būti papildyta papildomomis priemonėmis, pradedant nuo trečiųjų valstybių piliečių atvykimo į Italijos ar į Graikijos teritoriją ir baigiant visų taikomų procedūrų užbaigimu, EASO ir kitoms atitinkamoms agentūroms, pavyzdžiui, FRONTEX koordinuojant trečiųjų valstybių piliečių, neturinčių teisės likti toje teritorijoje, grąžinimą, laikantis Direktyvos 2008/115/EB;
- (44) kadangi šio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (45) šiuo sprendimu gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (46) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (47) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (48) tuo atveju, kai gavusi Protokole Nr. 21 minimos valstybės narės pagal to protokolo 4 straipsnį pateiktą pranešimą Komisija pagal SESV 331 straipsnio 1 dalį patvirtina tos valstybės narės dalyvavimą taikant šį sprendimą, Taryba turėtų nustatyti į tą valstybę narę perkeltinų prašytojų skaičių. Taryba taip pat turėtų atitinkamai pritaikyti kitų valstybių narių kvotas, proporcingai jas sumažindama;

- (49) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (50) atsižvelgiant į būtinybę kuo skubiau spręsti šį klausimą, šis sprendimas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo sprendimu Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios tarptautinės apsaugos srities priemonės, siekiant padėti joms geriau susidoroti su nepaprastą padėtimi, susidariusia dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio į tas valstybes nares.
2. Komisija nuolat stebi padėtį, susijusią su masiniu trečiųjų šalių piliečių antplūdžiu į valstybes nares.

Komisija prireikus pateiks pasiūlymus iš dalies pakeisti šį sprendimą, kad būtų atsižvelgta į padėties vietoje pokyčius ir jų įtaką perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmui bei kintantį spaudimą valstybėms narėms, visų pirma pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) tarptautinės apsaugos prašymas – tarptautinės apsaugos prašymas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES ⁽¹⁾ 2 straipsnio h punkte;
- b) prašytojas – tarptautinės apsaugos pasiprašęs trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas;
- c) tarptautinė apsauga – pabėgėlio statusas ir papildomos apsaugos statusas, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio atitinkamai e ir g punktuose;
- d) šeimos nariai – šeimos nariai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 604/2013 2 straipsnio g punkte;
- e) perkėlimas Europos Sąjungoje – prašytojo perkėlimas iš valstybės narės, kuri pagal Reglamento (ES) Nr. 604/2013 III skyriuje išdėstytus kriterijus yra laikoma valstybe nare, atsakinga už jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, teritorijos į valstybės narės, į kurią perkeliama, teritoriją;
- f) valstybė narė, į kurią perkeliama – valstybė narė, kuri prašytoją perkėlus į jos teritoriją tampa atsakinga už jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal Reglamentą (ES) Nr. 604/2013.

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011 12 20, p. 9).

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Perkėlimas Europos Sąjungoje pagal šį sprendimą vykdomas tik prašytojo, kuris savo tarptautinės apsaugos prašymą pateikė Italijoje ar Graikijoje ir kurio atžvilgiu antraip tos šalys būtų buvusios atsakingos valstybės narės pagal atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus, išdėstytus Reglamento (ES) Nr. 604/2013 III skyriuje, atžvilgiu.
2. Perkėlimas Europos Sąjungoje pagal šį sprendimą taikomas tik prašytojui, turinčiam pilietybę tos šalies, kurios piliečių tarptautinės apsaugos prašymų, patenkintų pagal pirmosios instancijos procedūrą, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES⁽¹⁾ III skyriuje, dalis, remiantis Sąjungos vidurkiu, nustatytu pagal paskutinius atnaujintus turimus Eurostato kas ketvirtį teikiamus duomenis, yra 75 % arba daugiau. Asmenų be pilietybės atveju atsižvelgiama į ankstesnės gyvenamosios vietos šalį. Į kas ketvirtį teikiamus atnaujinimus atsižvelgiama tik prašytojų, kurie dar nebuvo identifikuoti kaip prašytojai, kurie galėtų būti perkelti Europos Sąjungoje pagal šio sprendimo 5 straipsnio 3 dalį, atžvilgiu.

4 straipsnis

120 000 prašytojų perkėlimas į valstybes nares

1. 120 000 prašytojų perkėlimo į kitas valstybes nares tvarka:
 - a) iš Italijos į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama 15 600 prašytojų pagal I priede pateiktą lentelę;
 - b) iš Graikijos į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama 50 400 prašytojų pagal II priede pateiktą lentelę;
 - c) į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama 54 000 prašytojų proporcingai I ir II prieduose išdėstytiems skaičiams, vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi arba iš dalies keičiant šį sprendimą, kaip nurodyta 1 straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 3 dalyje.
2. 54 000 prašytojų, nurodytų 1 dalies c punkte, perkeliama iš Italijos ir Graikijos proporcingai 1 dalies a ir b punktuose nurodytomis dalimis į kitas valstybes nares proporcingai I ir II prieduose išdėstytiems skaičiams nuo 2016 m. rugsėjo 26 d. Komisija pateikia Tarybai pasiūlymą dėl skaičių, kurie turi būti atitinkamai nustatyti kiekvienai valstybei narei.
3. Jeigu ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 26 d. Komisija prieina prie išvados, kad dėl padėties vietoje pokyčių yra tikslinga pritaikyti perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmą arba kad valstybėje narėje yra susidariusi nepaprastoji padėtis, susijusi su staigiu trečiųjų šalių piliečių antplūdžiu dėl staigaus migracijos srautų pokyčio, taip pat atsižvelgdama į valstybės narės – numatomos migrantų priėmėjos – nuomonę, Komisija gali prirėikus pateikti pasiūlymus Tarybai, kaip nurodyta 1 straipsnio 2 dalyje.

Valstybė narė, nurodydama tinkamai pagrįstas priežastis, taip pat gali pranešti Tarybai ir Komisijai, kad joje yra susidariusi panaši nepaprastoji padėtis. Komisija įvertina pateiktas priežastis ir prirėikus pateikia Tarybai pasiūlymus, kaip nurodyta 1 straipsnio 2 dalyje.

4. Tuo atveju, kai gavusi Protokole Nr. 21 minimos valstybės narės pagal to protokolo 4 straipsnį pateiktą pranešimą Komisija pagal SESV 331 straipsnio 1 dalį patvirtina tos valstybės narės dalyvavimą taikant šį sprendimą, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nustato į tą valstybę narę perkeltinų prašytojų skaičių. Tame pačiame įgyvendinimo sprendime Taryba taip pat atitinkamai pritaiko kitų valstybių narių kvotas, proporcingai jas sumažindama.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013 6 29, p. 60).

5. Išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė, nuroydama tinkamai pagrįstas priežastis, derančias su pagrindinėmis Sąjungos vertybėmis, įtvirtintomis Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, gali ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 26 d. pranešti Tarybai ir Komisijai, kad ji laikinai negali dalyvauti iki 30 % pagal 1 dalį jai priskirtų prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje procese.

Komisija įvertina pateiktas priežastis ir pateikia Tarybai pasiūlymus dėl perkėlimo Europos Sąjungoje proceso, susijusio su ne daugiau kaip 30 % prašytojų, priskirtų atitinkamai valstybei narei pagal 1 dalį, laikino sustabdymo. Jei tikslinga, Komisija gali siūlyti pratęsti likusio priskirto skaičiaus prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje terminą, tačiau ne daugiau kaip 12 mėnesių po 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos.

6. Per vieną mėnesį Taryba nusprendžia dėl 5 dalyje nurodytų pasiūlymų.

7. Taikydama šio straipsnio 2, 4 ir 6 dalis bei 11 straipsnio 2 dalį, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima įgyvendinimo sprendimą.

5 straipsnis

Perkėlimo Europos Sąjungoje procedūra

1. Siekdama administracinio bendradarbiavimo, būtino šiam sprendimui įgyvendinti, kiekviena valstybė narė paskiria nacionalinį kontaktinį centrą ir perduoda jo kontaktus kitoms valstybėms narėms ir EASO. Bendradarbiaudamos su EASO ir kitomis atitinkamomis agentūromis valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių tiesioginiam bendradarbiavimui užmegzti ir kompetentingų institucijų tarpusavio keitimuisi informacija užtikrinti, įskaitant informaciją apie priežastis, kaip nurodyta 7 dalyje.

2. Valstybės narės reguliariai ir bent kas tris mėnesius nurodo prašytojų, kurie gali būti greitai perkelti į jų teritoriją, skaičių ir bet kurią kitą aktualią informaciją.

3. Remdamosi šia informacija Italija ir Graikija, padedamos EASO ir prireikus 8 dalyje nurodytų valstybių narių ryšių palaikymo pareigūnų, nustato atskirus prašytojus, kurie galėtų būti perkelti į kitas valstybes nares, ir tų valstybių narių kontaktiniams centrams kuo greičiau pateikia visą susijusią informaciją. Tuo tikslu pirmenybė turi būti teikiama pažeidžiamiesiems prašytojams, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/33/ES 21 ir 22 straipsniuose.

4. Gavusios valstybės narės, į kurią perkeliama, pritarimą, Italija ir Graikija, pasikonsultavusios su EASO, kuo skubiau priima sprendimą perkelti kiekvieną iš nustatytų prašytojų į konkrečią valstybę narę, į kurią perkeliama, ir informuoja prašytoją pagal 6 straipsnio 4 dalį. Valstybė narė, į kurią perkeliama, gali nuspręsti nepatvirtinti prašytojo perkėlimo Europos Sąjungoje tik tuo atveju, jei esama pagrįstų priežasčių, kaip nurodyta šio straipsnio 7 dalyje.

5. Prašytojai, kurių pirštų atspaudus reikalaujama paimti pagal Reglamento (ES) Nr. 603/2013 9 straipsnyje išdėstytus reikalavimus, gali būti siūlomi perkelti Europos Sąjungoje tik tuo atveju, jei jų pirštų atspaudai buvo paimti ir perduoti EURODAC centrinei sistemai pagal tą reglamentą.

6. Prašytojo perdavimas į valstybės narės, į kurią perkeliama, teritoriją vykdomas kuo skubiau po pranešimo atitinkamam asmeniui apie sprendimą dėl perdavimo, kaip nurodyta šio sprendimo 6 straipsnio 4 dalyje, dienos. Italija ir Graikija informuoja valstybę narę, į kurią perkeliama, apie perdavimo datą ir laiką, taip pat perduoda jai visą kitą susijusią informaciją.

7. Valstybės narės pasilieka teisę atsisakyti perkelti prašytoją Europos Sąjungoje tik tuo atveju, jei esama pagrįstų priežasčių manyti, kad jis gali kelti pavojų jų nacionaliniam saugumui arba viešajai tvarkai, arba jeigu esama rimtų priežasčių taikyti Direktyvos 2011/95/ES 12 ir 17 straipsniuose išdėstytas statuso nesuteikimo nuostatas.

8. Kad įgyvendintų visus šiame straipsnyje nustatytos perkėlimo Europos Sąjungoje procedūros aspektus, valstybės narės, pasikeitusios visa atitinkama informacija, gali nuspręsti paskirti į Italiją ir į Graikiją ryšių palaikymo pareigūnus.

9. Laikantis Sąjungos *acquis*, valstybės narės visiškai įgyvendina savo įsipareigojimus. Atitinkamai, Italija ir Graikija užtikrina tapatybės nustatymą, registraciją ir pirštų atspaudų ėmimą perkėlimo Europos Sąjungoje procedūros metu. Siekiant užtikrinti, kad tas procesas ir toliau būtų veiksmingas ir valdomas, tinkamai pasirūpinama priėmimo infrastruktūra ir priemonėmis, kad žmonės būtų laikinai apgyvendinami laikantis Sąjungos *acquis*, kol skubiai bus priimtas sprendimas dėl jų padėties. Prašytojai, kurie išsiskinėja nuo perkėlimo Europos Sąjungoje procedūros, neperkeliami Europos Sąjungoje.

10. Šiame straipsnyje numatyta perkėlimo Europos Sąjungoje procedūra užbaigiama kuo greičiau ir ne vėliau kaip per du mėnesius nuo valstybės narės, į kurią perkeliama, nurodymo pateikimo, kaip nurodyta 2 dalyje, išskyrus atvejus, kai 4 dalyje nurodytas valstybės narės, į kurią perkeliama, pritarimas pateikiamas likus mažiau nei dviem savaitėms iki to dviejų mėnesių laikotarpio pabaigos. Tokiu atveju perkėlimo Europos Sąjungoje procedūros terminas gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip dar dviejų savaičių laikotarpiui. Be to, šis terminas atitinkamais atvejais taip pat gali būti pratęstas dar keturiomis savaitėmis, jeigu Italija ar Graikija pagrindžia objektyvias praktines kliūtis, dėl kurių neįmanoma atlikti perdavimo.

Jei perkėlimo Europos Sąjungoje procedūra neužbaigiama per šiuos terminus ir išskyrus atvejus, kai Italija ir Graikija susitaria su valstybe nare, į kurią perkeliama, dėl pagrįsto termino pratęsimo, Italija ir Graikija išlieka atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal Reglamentą (ES) Nr. 604/2013.

11. Perkėlus prašytoją Europos Sąjungoje, valstybė narė, į kurią perkeliama, paima prašytojo pirštų atspaudus ir perduoda juos EURODAC centrinei sistemai pagal Reglamento (ES) Nr. 603/2013 9 straipsnį ir atnaujina duomenų rinkinius pagal to reglamento 10 straipsnį, taip pat prirėikus pagal 18 straipsnį.

6 straipsnis

Tarptautinės apsaugos prašytojų, kuriems taikomas šis sprendimas, teisės ir pareigos

1. Įgyvendindamos šį sprendimą valstybės narės pirmiausia atsižvelgia į vaiko interesus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad šeimos nariai, kuriems taikomas šis sprendimas, būtų perkelti į tos pačios valstybės narės teritoriją.
3. Iki sprendimo perkelti prašytoją Europos Sąjungoje priėmimo Italija ir Graikija informuoja prašytoją kalba, kurią jis supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti, apie perkėlimo Europos Sąjungoje procedūrą, kaip nustatyta šiame sprendime.
4. Priėmus sprendimą perkelti prašytoją Europos Sąjungoje, tačiau dar neprasidėjus faktiniam perkėlimui Europos Sąjungoje, Italija ir Graikija raštu praneša atitinkamam asmeniui apie sprendimą jį perkelti Europos Sąjungoje. Tame sprendime nurodoma valstybė narė, į kurią perkeliama.
5. Tarptautinės apsaugos prašytojas arba asmuo, kuriam suteikiama tarptautinė apsauga, kuris atvyksta į kitos valstybės narės, nei valstybė narė, į kurią perkeliama, teritoriją neįvykdęs buvimo toje kitoje valstybėje narėje sąlygų, privalo nedelsdamas grįžti. Valstybė narė, į kurią perkeliama, tą asmenį vėl nedelsdama priima.

7 straipsnis

Operatyvinė parama Italijai ir Graikijai

1. Siekiant padėti Italijai ir Graikijai geriau spręsti dėl išimtinio spaudimo jų prieglobsčio ir migracijos sistemoms, kurį sudaro šiuo metu padidėjęs migracijos spaudimas prie jų išorės sienų, kylančias problemas, valstybės narės didina savo operatyvinę paramą bendradarbiaudamos su Italija ir Graikija tarptautinės apsaugos srityje vykdant atitinkamą EASO, FRONTEX ir kitų atitinkamų agentūrų koordinuojamą veiklą, visų pirma prirėikus skiriant nacionalinių ekspertų šiai paramos veiklai:
 - a) į Italiją ir Graikiją atvykstančių trečiųjų šalių piliečių patikrinimui, įskaitant aiškų jų tapatybės nustatymą, pirštų atspaudų ėmimą ir registravimą bei prirėikus tarptautinės apsaugos prašymų registravimą ir, Italijos ar Graikijos prašymu, pirminį tvarkymą;

- b) informacijos ir specialios paramos, kurios gali prireikti, teikimui prašytojams ar potencialiems prašytojams, kuriems galėtų būti taikomas perkėlimas Europos Sąjungoje pagal šį sprendimą;
- c) pasirengimui trečiųjų šalių piliečių, kurie nepateikė tarptautinės apsaugos prašymo arba kurių teisė likti teritorijoje nustojo galioti, grąžinimo operacijoms ir jų organizavimui.

2. Be pagal 1 dalį teikiamos paramos ir siekiant sudaryti palankesnes sąlygas visiems perkėlimo Europos Sąjungoje procedūros veiksams įgyvendinti, prireikus Italijai ir Graikijai teikiama speciali parama vykdant atitinkamą EASO, FRONTEX ir kitų atitinkamų agentūrų koordinuojamą veiklą.

8 straipsnis

Papildomos priemonės, kurių turi imtis Italija ir Graikija

1. Atsižvelgdamos į Sprendimo (ES) 2015/1523 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus įpareigojimus, Italija ir Graikija ne vėliau kaip 2015 m. spalio 26 d. praneša Tarybai ir Komisijai apie atnaujintą veiksmų planą, atsižvelgdamos į poreikį užtikrinti tinkamą šio sprendimo įgyvendinimą.
2. Jei šis sprendimas iš dalies keičiamas kitos valstybės narės labai pagal 1 straipsnio 2 dalį ir 4 straipsnio 3 dalį, ta valstybė narė atitinkamo keičiančiojo sprendimo įsigaliojimo metu pateikia Tarybai ir Komisijai veiksmų planą, kuriame numatomos tinkamos priemonės prieglobsčio, pirmojo priėmimo ir grąžinimo srityse, kuriomis būtų didinami jos sistemų minėtose srityse pajėgumai, kokybė ir veiksmingumas, taip pat priemonės, kuriomis užtikrinamas tinkamas šio sprendimo įgyvendinimas. Ta valstybė narė visapusiškai įgyvendina tą veiksmų planą.
3. Jei Italija ar Graikija nesilaiko 1 dalyje nurodytų pareigų, Komisija, suteikusi atitinkamai valstybei narei galimybę išdėstyti savo požiūrį, gali nuspręsti ne ilgiau nei trims mėnesiams sustabdyti šio sprendimo taikymą tai valstybei narei. Komisija gali nuspręsti vieną kartą pratęsti tokį sustabdymą ne ilgiau nei trims mėnesiams. Toks sustabdymas nedaro poveikio prašytojų perdavimams, kuriuos numatoma vykdyti gavus valstybės narės, į kurią perkeliama, pritarimą pagal 5 straipsnio 4 dalį.

9 straipsnis

Tolesnės nepaprastosios padėties

Jei valstybėje narėje dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarytų nepaprastoji padėtis, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali patvirtinti laikinąsias priemones tos valstybės narės labai pagal SESV 78 straipsnio 3 dalį. Tokios priemonės prireikus gali apimti tos valstybės narės dalyvavimo vykdant perkėlimą Europos Sąjungoje, kaip numatyta šiame sprendime, sustabdymą, taip pat galimas kompensavimo priemonės Italijai ir Graikijai.

10 straipsnis

Finansinė parama

1. Už kiekvieną asmenį, perkeltą Europos Sąjungoje pagal šį sprendimą:
 - a) valstybė narė, į kurią perkeliama, gauna 6 000 EUR dydžio vienkartinę išmoką;
 - b) Italija ar Graikija gauna ne mažesnio kaip 500 EUR dydžio vienkartinę išmoką.
2. Ši finansinė parama įgyvendinama pagal Reglamento (ES) Nr. 516/2014 18 straipsnyje nustatytą tvarką. Nukrypstant nuo tame reglamente nustatytos išankstinio finansavimo tvarkos, 2016 m. valstybėms narėms sumokama 50 % joms pagal šį sprendimą skirtų bendrų asignavimų dydžio išankstinio finansavimo suma.

11 straipsnis

Bendradarbiavimas su asocijuotosiomis valstybėmis

1. Padedant Komisijai, gali būti sudaryti Italijos dvišaliai susitarimai atitinkamai su Islandija, Lichtenšteinu, Norvegija ir Šveicarija ir Graikijos dvišaliai susitarimai atitinkamai su Islandija, Lichtenšteinu, Norvegija ir Šveicarija dėl prašytojų perkėlimo iš Italijos ir Graikijos teritorijos į tų valstybių teritoriją. Tokiuose susitarimuose deramai atsižvelgiama į pagrindinius šio sprendimo aspektus, visų pirma susijusius su perkėlimo Europos Sąjungoje procedūra ir prašytojų teisėmis bei pareigomis.

2. Jei tokie dvišaliai susitarimai sudaromi, Italija ar Graikija praneša Tarybai ir Komisijai prašytojų, kurie turi būti perkelti į asocijuotąsias valstybes, skaičių. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, atitinkamai pritaiko valstybių narių kvotas, proporcingai jas sumažindama.

12 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Remdamasi valstybių narių ir atitinkamų agentūrų pateikta informacija Komisija kas šešis mėnesius teikia Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitas.

Remdamasi Italijos ir Graikijos suteikta informacija Komisija kas šešis mėnesius teikia Tarybai 8 straipsnyje nurodytų veiksmų planų įgyvendinimo ataskaitas.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas iki 2017 m. rugsėjo 26 d.
3. Jis taikomas asmenims, atvykstantiems į Italijos ar Graikijos teritoriją nuo 2015 m. rugsėjo 25 d. iki 2017 m. rugsėjo 26 d., ir prašytojams, atvykusiems į tų valstybių narių teritoriją nuo 2015 m. kovo 24 d. ir vėliau.

Priimta Briuselyje 2015 m. rugsėjo 22 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. ASSELBORN

I PRIEDAS

Perkėlimo iš Italijos kvotos

	Kvotos pagal valstybes nares (15 600 perkeltų prašytojų)
Austrija	462
Belgija	579
Bulgarija	201
Kroatija	134
Kipras	35
Čekija	376
Estija	47
Suomija	304
Prancūzija	3 064
Vokietija	4 027
Vengrija	306
Latvija	66
Lietuva	98
Liuksemburgas	56
Malta	17
Nyderlandai	922
Lenkija	1 201
Portugalija	388
Rumunija	585
Slovakija	190
Slovėnija	80
Ispanija	1 896
Švedija	567

II PRIEDAS

Perkélimo iš Graikijos kvotos

	Kvotos pagal valstybes nares (50 400 perkeltų prašytojų)
Austrija	1 491
Belgija	1 869
Bulgarija	651
Kroatija	434
Kipras	112
Čekija	1 215
Estija	152
Suomija	982
Prancūzija	9 898
Vokietija	13 009
Vengrija	988
Latvija	215
Lietuva	318
Liuksemburgas	181
Malta	54
Nyderlandai	2 978
Lenkija	3 881
Portugalija	1 254
Rumunija	1 890
Slovakija	612
Slovėnija	257
Ispanija	6 127
Švedija	1 830